

РІШЕННЯ
колегії державного архіву Херсонської області

22 квітня 2021 року

м. Херсон

№ 2/1

Про роботу архівних установ області за підсумками I кварталу 2021 року

Діяльність державного архіву області, архівних установ низової ланки у першому кварталі 2021 р. була спрямована на організацію належної роботи в умовах впровадження адміністративно-територіальної реформи на Херсонщині, вирішення проблем реорганізації архівних відділів райдержадміністрацій, виконання планових завдань галузі. Включення до складу комісій з реорганізації районних державних адміністрацій керівників архівних відділів забезпечило контроль над процесом реформування архівної галузі на місцевому рівні, переходом майна, прав та обов'язків до відповідних архівних відділів новоутворених районів.

Станом на 01.04.2021 перебувають у процесі ліквідації 8 районних державних адміністрацій (Великоолександрівська, Високопільська, Голопристанська, Іванівська, Каланчацька, Нижньосірогозька, Нововоронцовська, Новотроїцька) шляхом приєднання до 3 укрупнених: Бериславської, Генічеської та Скадовської. В їх структурі створено архівні відділи зі статусом юридичних осіб публічного права. Затверджено штатні розписи відділів, що передбачають посади головних спеціалістів у ліквідованих районах. Штатна чисельність працівників в архівних відділах Бериславської та Генічеської райдержадміністрацій склала по 6 од., Скадовської – 5 од. Організовано заходи, пов'язані із звільненням, переведенням працівників ліквідованих архівних відділів райдержадміністрацій.

Упродовж лютого–березня завершено інвентаризацію активів, майна та зобов'язань архівних відділів, що ліквідуються. Підготовлено передавальні акти та здійснено передачу архівних фондів, облікових документів та довідкового апарату до архівних відділів укрупнених районів. Фізично архівні документи залишено на місцях дислокації колишніх архівних відділів райдержадміністрацій.

Розпорядженням голови Бериславської районної державної адміністрації від 25 березня 2021 року № 92 затверджено Положення про архівний відділ. Відповідними наказами відділу затверджено положення про експертну комісію відділу та її склад. Розпочато роботу над проектами інструкції з діловодства, посадовими інструкціями, зокрема, визначенням повноважень і прав працівників віддалених робочих місць.

Тривала розробка проектів організаційно-розпорядчої документації в архівних відділах Генічеської, Скадовської райдержадміністрацій.

Архівними установами області вжито низку першочергових заходів, спрямованих на забезпечення гарантованої збереженості документів Національного архівного фонду, у тому числі структурних підрозділів районних державних адміністрацій ліквідованих районів та сільських рад, що

увійшли до складу об'єднаних територіальних громад. На постійне зберігання надійшло 11 242 од. зб., що у 3–4 рази перевищило обсяги прийнятих документів за відповідні періоди попередніх років. Найбільшу кількість документів прийняли архівні відділи укрупнених Бериславської (2 957 од. зб.), Генічеської (2 712 од. зб.), Скадовської (2 900 од. зб.) райдержадміністрацій.

До архівних відділів Голопристанської міськради надійшло 4 867 од. зб. з кадрових питань (особового складу) ліквідованих Великокардашинської, Гладківської, Малокопанівської, Новозбур'ївської сільських рад, що увійшли до складу Голопристанської міської територіальної громади; до відділу Каховської міськради – 1 506 од. зб. ліквідованих Малокаховської, Коробківської, Роздольненської, Чорноморівської сільських рад, що увійшли до складу Каховської міської територіальної громади, та документи 9 підприємств, що функціонували на їх території.

Архівними відділами Каховської міськради описано та прийнято на зберігання документи особового походження фонду «Колекція документів краєзнавців Каховщини», Новокаховської – письменника Пустового О.М., Чаплинської райдержадміністрації – описано документи Кулика М.О., в'язня концтабору «Заксенгаузен».

Державним архівом області описано: 24 од. зб. 319 док. Стратонова В.М. – ректора Херсонського державного університету (2016–2017 рр.), доктора юридичних наук, професора, заслуженого юриста України; 2 од. зб. 51 од. обл. відеозаписів сюжетів, репортажів журналістів телерадіокомпанії «ТВІЙ+» за 2014–2015 рр., що надійшли від Департаменту з питань внутрішньої та інформаційної політики облдержадміністрації; 3 од. зб. 11 од. обл. відеофонограм з актуальними сюжетами місцевих телерадіокомпаній, відібраних архівістами на зберігання в результаті моніторингу інформаційних ресурсів мережі Інтернет. Організовано позапланове приймання вищеназваних відеодокументів.

Державним архівом області розпочато удосконалення опису управлінської документації довоєнного періоду фонду Р-1319 Херсонське морехідне училище рибної промисловості, плановий показник виконано на 120%.

Стовідсотково виконано завдання з перевіряння наявності та фізичного стану справ, визначених регіональною Програмою здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ в області на 2020–2024 рр., всього 7 850 од. зб. на паперовій основі. Державним архівом області перевірено 7 500 од. зб. фото-, архівним відділом Білозерської райдержадміністрації – 8 од. зб. відеодокументів. Втрат документів не зафіксовано.

У державному архіві області тривали ремонт та реставрація метричних книг фонду № 137 Церкви Херсонського повіту Херсонської губернії (ОАФ), загалом оновлено 4 356 арк. документів.

Державним архівом області, архівними відділами Голопристанської, Каховської, Новокаховської міськрад опрацьовано та підшито 133 од. зб., що на 40% перевищило планові показники.

Архівними установами області закартоновано понад 16,0 тис. справ.

На договірних засадах упорядковано 2 834 од. зб. управлінської документації, 974 – з кадрових питань (особового складу). Власними силами установ виконано науково-технічне опрацювання 8 164 справ НАФ, 2 936 – з кадрових питань (особового складу).

Державним архівом області, архівними відділами Бериславської, Великолепетиської, Генічеської, Горностаївської, Чаплинської райдержадміністрацій, Каховської міськради надано допомогу архівним підрозділам установ у підготовці 14 інструкцій та 1 положення з діловодства, 33 положень про архівний підрозділ та експертну комісію. Експертними комісіями області схвалено та погоджено номенклатури 48 установ.

Проведено 15 комплексних, 5 тематичних та 9 контрольних перевірянь установ.

Організовано та взято участь у проведенні 11 семінарів з питань діловодства та архівної справи. Державним архівом області проведено семінар з керівниками державних архівних установ «Організація роботи архівних відділів райдержадміністрацій під час зміни адміністративно-територіального устрою та реформи децентралізації влади в Україні».

У звітному періоді збереглась тенденція скорочення обсягів надання архівних довідок державними архівними установами, архівними відділами міськрад. У порівнянні до відповідного періоду 2020 р. їх кількість зменшилися на 12% і склала 3 370 од. Найбільше довідок виконано архівними відділами Верхньорогачицької, Чаплинської райдержадміністрацій, Каховської, Новокаховської міськрад, державним архівом області. Трудовими архівами зі статусом юридичної особи міських та селищних рад виконано 3 332 запити.

Архівними установами області підготовлено 10 документальних виставок, переважно у форматі онлайн, 27 публікацій у засобах масової інформації, 7 ініціативних інформацій. Державним архівом області підготовлено телепередачу до Дня пам'яті жертв Голокосту, 2 радіопередачі до Дня Соборності України, річниці встановлення контролю радянських військ над м. Херсон.

Певний вплив на показники роботи архівних установ мало дотримання вимог карантинних обмежень в умовах поширення коронавірусу. Так, було призупинено роботу з користувачами та відвідувачами, відтерміновано комплексну перевірку установи архівним відділом Херсонської міськради, обмежено щоденну кількість користувачів у читальній залі державного архіву області. Як наслідок, кількість користувачів документами НАФ по області склала 54 чол. проти 83 у минулому році.

Особисто за консультацією до архівних установ області звернулося 1,76 тис. громадян.

Державним архівом області підготовлено збірник документів «Асканія-Нова періоду Ангальт-Кетенів (до 100-річчя надання статусу державного заповідника)» (серія «Бібліотечка архіву», вип. № 25); статті до V архівних читань «Історія в документах»: «Державний архів Херсонської області у глобальній інформаційній мережі: ретроспектива та сьогодення», «З історії

родини Володимира Івасюка (за документами державного архіву Херсонської області)».

Визначено обсяги роботи державного архіву області для співпраці з некомерційною організацією FamilySearch. Підписано угоду з представником Меморіального музею Голокосту (США) та розпочато виявлення документів з історії Голокосту та єврейських громад в Україні у міжвоєнний період з метою їх подальшого оцифрування.

Контент про роботу архівних установ та їх інформаційний ресурс поширювався на власному веб-сайті та сторінці у соціальній мережі Фейсбук державного архіву області, веб-ресурсах районних державних адміністрацій, міськрад, сторінках соціальних мереж архівних відділів Генічеської, Олешківської райдержадміністрацій, Голопристанської міськради.

Упродовж звітнього періоду державним архівом області оцифровано 798 описів справ, 241 од. зб. НАФ. Оприлюднено 142 описи справ (всього 1 089 од.), 396 од. зб. (всього 530 од.), переважно метричних книг.

В архівному відділі Чаплинської райдержадміністрації продовжено оцифрування опису справ Чаплинської селищної ради за 1972–2016 рр.

Питання реалізації державної політики у сфері архівної справи і діловодства розглянуто на колегіях Білозерської, Верхньорогачицької, Чаплинської райдержадміністрацій, сесіях Каховської, Новокаховської міськрад. Загалом за звітний період архівними установами області підготовлено понад 20 відповідних проектів розпорядчих актів, спрямованих на організацію роботи галузі, зокрема в ході адміністративно-територіальної реформи та децентралізації влади в Україні.

Внесено зміни до структури архівного відділу Голопристанської міськради: з 01.01.2021 введено посаду головного спеціаліста (посадова особа місцевого самоврядування) замість провідного архівіста, штатну чисельність доведено до 2,5 од.

У межах діючої програми розвитку архівної справи на 2017–2021 роки профінансовано архівний відділ Каховської міськради на загальну суму 18,0 тис. грн. Архівному відділу Голопристанської міськради додатково виділено 76,5 тис. грн на придбання металевих стелажів; передано на баланс комп'ютерну систему, принтер (16,1 тис. грн); придбано 194 картонажі (20,0 тис. грн). Підключено до мережі оптоволоконного Інтернету архівний відділ Верхньорогачицької райдержадміністрації.

Зросла мережа трудових архівів області. Відповідними рішеннями їх створено Олешківською міською радою, Хрестівською та Присиваською сільськими радами Чаплинського району (юридичні особи). Утворено трудовий архів у складі Нижньосірогозької селищної ради. Чаплинською селищною радою вирішено питання щодо утримання за рахунок місцевого бюджету посади фахівця з обслуговування документів з кадрових питань (особового складу) ліквідованих підприємств, установ району. Колишні районні трудові архіви перепідпорядковано міським, селищним радам територіальних громад.

Разом з цим, мають місце окремі питання забезпечення збереженості архівних документів в установах–джерелах формування НАФ. Так, до цього

часу не впорядковано по 2020 р. та не передано на зберігання до архівних установ документи ліквідованих у ході реформи децентралізації влади Архангельської селищної ради колишнього Високопільського, Білокриницької селищної ради колишнього Великоолександрівського, Лазурненської селищної ради Скадовського, Новофедорівської сільської ради колишнього Голопристанського районів.

Потребує невідкладного вирішення питання створення трудового архіву Верхньорогачицької селищної ради.

У порушення чинних норм, у процесі оновлення у поточному році структури виконавчих органів Херсонської міськради залишено без реагування вимоги обласної державної адміністрації, державного архіву області щодо надання архівному відділу статусу юридичної особи публічного права, що унеможливило організацію роботи відділу в правовому руслі.

Враховуючи зазначене, з метою забезпечення стабільної роботи галузі та подальшого її розвитку, колегія

ВИРІШИЛА:

1. Взяти до відома довідку про роботу архівних установ області за підсумками I кварталу 2021 р. (додається).

2. Рекомендувати керівникам державних архівних установ області вжити додаткових заходів, спрямованих на своєчасне упорядкування, передавання на державне зберігання документів Національного архівного фонду державних органів та їх структурних підрозділів.

3. З метою забезпечення гарантованої збереженості архівних документів ліквідованих Архангельської, Білокриницької, Лазурненської селищних, Новофедорівської сільської рад:

3.1. Архівним відділам Бериславської (Петренко О.В.) та Скадовської (Акименко А.В.) районних державних адміністрацій у термін до 20 травня 2021 р. підготувати проекти відповідних листів до Високопільського, Великоолександрівського, Лазурненського селищних голів, Бехтерського сільського голови, у разі потреби – скласти протокол про адміністративне правопорушення.

3.2. Відділу формування НАФ та діловодства державного архіву області (Гордійчук Г.М.) за результатами проведеної роботи підготувати службову записку до обласної державної адміністрації (за потреби – з проектом доручення голови обласної державної адміністрації).

Голова колегії,
директор архіву

Ірина ЛОПУШИНСЬКА

Секретар колегії

Дмитро ГАНЧЕНКО